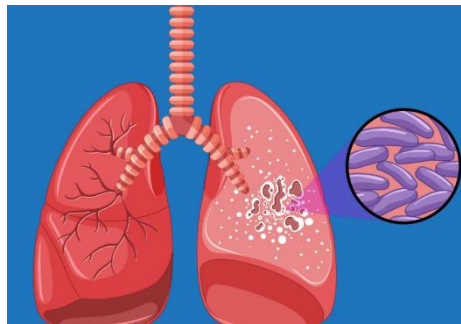

24. březen – Světový den boje proti tuberkulóze

Každý rok si 24. března připomínáme **Světový den boje proti tuberkulóze (TBC)**. Tento den byl ustanoven Světovou zdravotnickou organizací (WHO) na počest objevu původce tuberkulózy, bakterie *Mycobacterium tuberculosis*, kterého v roce 1882 identifikoval Robert Koch. Přestože dnes máme účinné metody prevence a léčby, tuberkulóza zůstává jednou z nejzávažnějších infekčních onemocnění na světě.

ZDROJ

Co je tuberkulóza a jak se přenáší?

Tuberkulóza je infekční onemocnění, které nejčastěji postihuje plíce, ale může zasáhnout i jiné orgány jako jsou ledviny, kosti nebo mozek. Šíří se kapénkovou infekcí – tedy vzduchem, například při kašlání, kýchání nebo mluvení nakažené osoby. Na rozdíl od běžného nachlazení se však tuberkulóza nešíří tak snadno a k nákaze je obvykle nutný dlouhodobější kontakt s nemocným.

Tuberkulózu lze rozdělit na dvě základní formy: latentní a aktivní. U latentní formy je bakterie v těle přítomná, ale není aktivní a pacient nejeví klinické příznaky onemocnění. Aktivní forma způsobuje silný kašel, úbytek hmotnosti, noční pocení a celkovou únavu. Pokud se neléčí, může být smrtelná.

Jak můžeme pomoci v boji proti tuberkulóze?

Boj s tuberkulózou zahrnuje několik klíčových opatření. Základem je včasná diagnostika a důsledná léčba, která s pomocí moderních antibiotik umožňuje úspěšné uzdravení. Léčebný proces je však zdoluhavý a vyžaduje přísné dodržování předepsané terapie.

Neméně důležitá je prevence, jejíž součástí je očkování, známé jako kalmetizace. V České republice je v současnosti určeno pouze dětem z rizikových skupin nebo na žádost rodičů, zatímco plošná vakcinace byla ukončena v roce 2010.

K omezení šíření TBC přispívají i protiepidemická opatření, která zahrnují vyhledávání a sledování rizikových kontaktů s nakaženými. Nemoc se nejčastěji šíří v prostředích se špatnými hygienickými a sociálními podmínkami, například mezi bezdomovci. Zlepšení životní úrovně tak hraje zásadní roli v prevenci jejího výskytu.

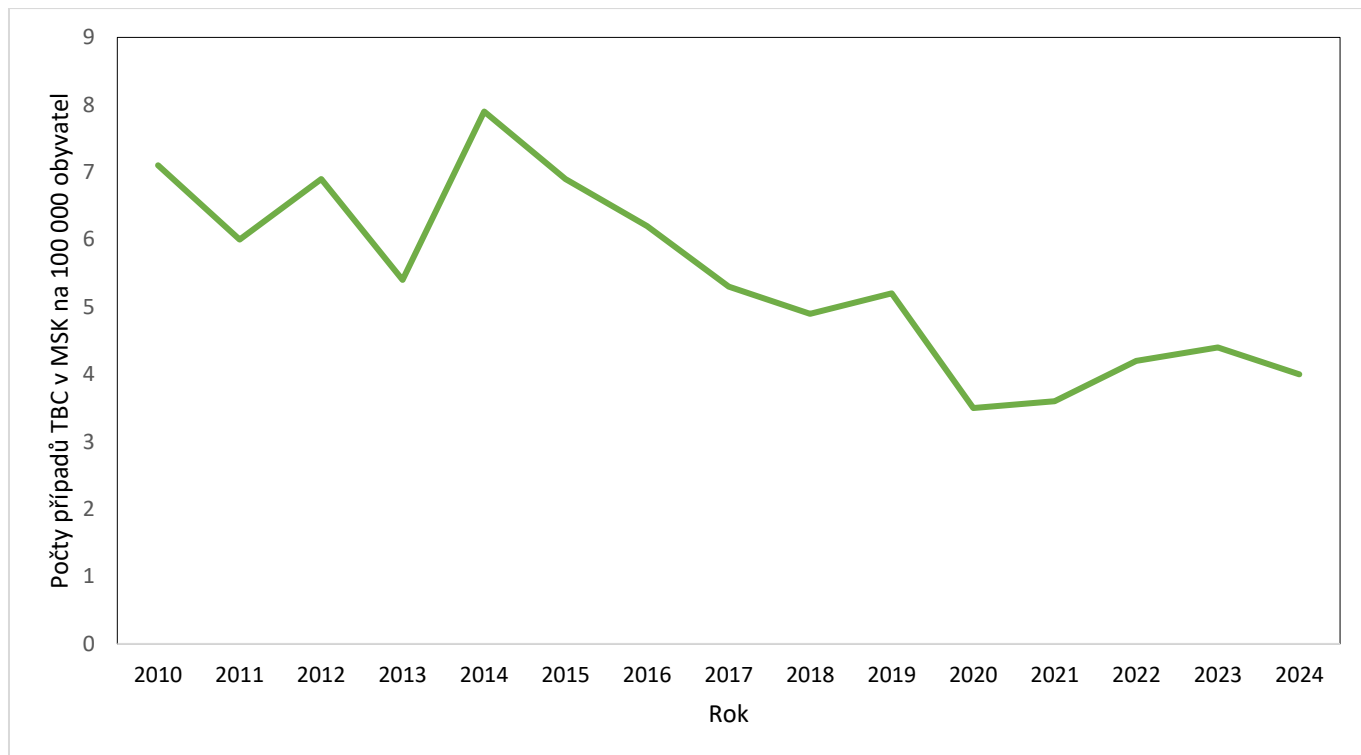
Světový den tuberkulózy nám připomíná, že i přes pokroky v medicíně není tento boj u konce. Zapojit se může každý – šířením povědomí o této problematice, podporou zdravotnických organizací nebo jednoduše tím, že budeme dbát na své zdraví a zdraví svého okolí.

Dle SZÚ je v **České republice** výskyt tuberkulózy relativně nízký, ale přesto je nezbytné i nadále dbát na včasnou diagnostiku a prevenci ([ZDROJ](#)). V **Moravskoslezském kraji** (MSK) mají počty nově registrovaných onemocnění TBC klesající tendenci. Převažuje výskyt tuberkulózy plicní.

Častější je výskyt u mužů a nejčastěji jsou evidováni pacienti ve věkových skupinách 50-54 let a 75+. U dětí se onemocnění tuberkulózou v MSK objevuje minimálně.

Dle WHO tuberkulózou každoročně **na světě** onemocní více než 10 milionů osob, z toho 1,5 milionů zemře i přesto, že se jedná o preventabilní a léčitelné onemocnění ([ZDROJ](#)).

Graf č. 1 Nově registrovaná onemocnění TBC v MS kraji (2010–2024*), relativně na 100 tis. obyvatel

* za rok 2024 předběžná data

Tabulka č. 1 Nově registrovaná onemocnění TBC v MS kraji (2010–2024*), absolutní počty

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet případů abs.	89	74	85	66	97	84	75	64	59	62	42	43	50	52	48

* za rok 2024 předběžná data

Zdroj:

Registr TBC

Státní zdravotní ústav

WHO

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava

Tel: 595 138 111

podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz, ID datové schránky: w8pai4f